

WPR na lata 2028-2034

Identyfikacja „Key challenges” oraz projekt zaleceń dla polskiego sektora rolnictwa

Warszawa, 11 czerwca 2026 r.

Dochody rolników i konkurencyjność sektora

Wyzwanie: **niska i niestabilna dochodowość** części gospodarstw, szczególnie małych i średnich, które mają:

- ✓ ograniczony dostęp do rynków,
- ✓ ograniczony dostęp do technologii i
- ✓ organizacji producentów, co osłabia ich pozycję w łańcuchu wartości.

Zaleca się: **lepszego ukierunkowanie wsparcia dochodowego**, aby trafiało ono do **aktywnych rolników** i ograniczało lukę dochodową względem innych sektorów gospodarki.

Proponowane podejścia: precyzyjne kierowanie wsparcia publicznego, **wzmacnianie organizacji producentów**, tworzenie warunków do rozwoju zarówno gospodarstw **małych** (np. dywersyfikacja dochodów, specjalizacja), jak i **dużych** (usuwanie barier rozwojowych i wsparcie konkurencyjności), **kierowanie pomocy dla gospodarstw które mają perspektywę rozwojową** (potencjał ekonomiczny, techniczny, środowiskowy i społeczny) .

Ułatwienie odnowy pokoleniowej i poprawa atrakcyjności rolnictwa

Wyzwanie :

- ✓ niewystarczająca wymiana pokoleniowa oraz
- ✓ ograniczona atrakcyjność zawodu rolnika

Kierunek zalecenia:

- utworzenie solidnych programów doradczych/szkoleniowych (w zakresie zarządzania finansowego, planowania biznesowego, rolnictwa cyfrowego, świadomości rynkowej, zrównoważonych praktykach w kierunku długotrwałej opłacalności)
- opracowanie działań wzmacniających odnowę pokoleniową, zwiększenie wsparcia finansowego dla młodych rolników (*dotacje, kredyty preferencyjne*), integracja polityk rolnych, społecznych i regionalnych w celu zapewnienia trwałości gospodarstw i spójności obszarów wiejskich.

Klimat, środowisko, obieg zamknięty, zrównoważone rolnictwo, dobrostan zwierząt

Wyzwanie :

- ✓ ograniczenie emisji gazów cieplarnianych (N_2O i CH_4),
 - ✓ degradacja gleb, pogorszenie jakości wód, oraz
 - ✓ spadek bioróżnorodności,
- przy jednoczesnym zachowaniu **bezpieczeństwa żywnościowego!!!**

Jako rozwiązania: służby KE proponują poprawę zarządzania nawozami, rozwój rolnictwa węglowego (np. międzyplony, ograniczenie orki, rośliny białkowe w płodozmianie, nawozy naturalne), energia odnawialna (biomasa, słońce, biogaz, woda, wiatr) i magazynowanie energii w gospodarstwach, zwiększenie stosowania praktyk sprzyjających ochronie gleby, wody i bioróżnorodności (np. utrzymanie TUZ, rolnictwo ekologiczne, praktyki zarządzania glebą, IP, ochrona biologiczna, rolnictwo precyzyjne, dywersyfikacja upraw, agroleśnictwo, zwalczanie gatunków inwazyjnych, dobrostan zwierząt).

Wyzwaniami są:

- ✓ **rosnące ryzyko klimatyczne** (*susze, powodzie*) oraz
- ✓ **niewystarczająco rozwinięte systemy zarządzania ryzykiem**, w tym
- ✓ **luki w ubezpieczeniach rolnych.**

Proponowane działania: przejście od **reaktywnych** do **prewencyjnych** systemów zarządzania ryzykiem, rozwój zintegrowanych narzędzi (*ubezpieczenia + działania adaptacyjne*), **poprawa gospodarowania wodą** oraz większe wykorzystanie mechanizmów, takich jak wspólne systemy reasekuracji.

Wyzwaniem są:

- ✓ luki kompetencyjne wśród rolników i doradców oraz
- ✓ słaba współpraca między nauką a praktyką rolniczą,

co ogranicza wdrażanie innowacji.

Zaleca się: konieczność rozwoju systemowego wsparcia innowacji (*odejście od podejścia projektowego na rzecz długoterminowej strategii*), dalsze doskonalenie doradców szczególnie w zakresie zaradzenia środowiskiem, wspierania innowacji, technologii cyfrowych oraz planowania biznesowego, **inwestycji w kompetencje cyfrowe** oraz upowszechnienie technologii rolnictwa precyzyjnego, **systemy informacyjne zarządzania gospodarstwem**, szkolenia w tym zakresie. **Promować zachęty finansowe (dotacja oraz IF) do realizacji technologii cyfrowych.**

Wsparcie rozwoju i trwałościowi obszarów wiejskich

Wyzwaniem są:

- ✓ depopulacja obszarów wiejskich,
- ✓ niedobór siły roboczej oraz
- ✓ odpływ młodych ludzi do miast.

Zaleca się: stworzenie kompleksowego programu stabilizacji demograficznej (*mieszkalnictwo, opieka nad dziećmi, zatrudnienie aby przyciągać i zatrzymać młodych na OW*), ukończenie/modernizacja Internetu na OW, niwelowanie luki w podstawowych usługach i infrastrukturze, wsparcie aktywizacji zawodowej kobiet i osób starszych, rozwój programów dla młodzieży, w tym ich zatrudnienia na OW, wsparcie lokalnej przedsiębiorczości, **lepszą integracją migrantów z rynkiem pracy na obszarach wiejskich, konieczność rozwoju edukacji i szkoleń dla dorosłych** (*szczególnie cyfrowych*).

Kluczowe wyzwania rozwojowe zidentyfikowane przez MRiRW

- niska dochodowość rolnictwa,
- utrzymanie bezpieczeństwa żywnościowego,
- słaba pozycja rolników w łańcuchu wartości,
- depopulacja wsi,
- spadek liczby młodych rolników,
- niski poziom innowacji i cyfryzacji,
- zmiana klimatu,
- rozwój OZE,
- jakość żywności i zdrowie publiczne.

W lutym, marcu i kwietniu 2026 r. odbył się cykl spotkań z KE, podczas których dyskutowano o wyzwaniach w zakresie:

- dochody rolników,
- młodzi rolnicy,
- klimat i środowisko,
- odporność sektora,
- innowacje,
- rozwój obszarów wiejskich.

KE wskazała „key challenges” sektora rolnictwa w Polsce:

- niska dochodowość,
- spadek liczby młodych rolników,
- emisje i degradacja środowiska,
- słabe systemy zarządzania ryzykiem,
- niedobory kompetencji,
- depopulacja wsi.

- Proces formalnych konsultacji **zaleceń** pomiędzy KE a PL rozpocznie się na **początku II półrocza br.**
- Proponowane „kluczowe wyzwania” **są spójne** z diagnozowanymi przez PL problemami.
- Wyzwania **pozwalają na realizację znanych nam interwencji WPR.** Nie oznacza, to że interwencje nie będą podlegały modyfikacjom.

Dziękuję za uwagę

